

Detaljplan för

Del av Svanvik 3:137, Parken

i Karlsborg, Karlsborgs kommun

Dnr P 2005-0002

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)

Enligt plan- och bygglagen, PBL 5:18, ska en MKB upprättas för alla detaljplaner, som får betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållning med naturresurser. En MKB för detaljplan utgör en del av underlaget för beslut om planen. I kapitel 6 i miljöbalken §§ 11-18 anges hur planer ska miljöbedömas och när miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas.

Denna MKB redogör för planförslagets konsekvenser i form av förändring och förslag till åtgärder. Detaljplaneringen har startat med ett planprogram som har antagits av kommunfullmäktige. I planprogrammet finns ett avsnitt om miljökonsekvenser, men denna MKB ger en mer detaljerad beskrivning av detaljplanens påverkan på miljön.

AVGRÄNSNING AV MKB

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan. Det behöver därför inte göras en miljökonsekvensbeskrivning på det sätt som anges i miljöbalken. Denna beskrivning redovisar de miljöaspekter som är relevanta i ärendet.

PLATSBESKRIVNING OCH UTFORMNING AV DETALJPLANEN

De nuvarande förhållandena inom planområdet och de närmaste omgivningarna framgår av planbeskrivningen. I den redovisas också hur detaljplanen har utformats och vilka ambitioner som styr utformningen.

BESKRIVNING AV EFFEKTER OCH KONSEKVENSER

Nedan följer en beskrivning av nuläge samt den förändring och påverkan som planförslaget medför. Det anges också förslag till åtgärder för att minska konsekvenserna.

Natur och friluftsliv

Nuläge

Planområdet Parken ligger vid Bottensjöns strand. I planområdet finns bebyggelse – dels en grupp hus som uppfördes för förråd av krut dels byggnader som tillhört Folkets park. Bebyggelsen ligger i ett skogsområde med löv- och barrträd. Lövträden, som mestadels är björk, dominerar inne bland bebyggelsen medan den omkringliggande skogen huvudsakligen består av tallar. Den natursköna skogen och närheten till strand är en stor tillgång för rekreation och friluftsliv. Där skogen är gles har en del sly kommit upp och en del gran börjar växa upp. Terrängen i den sydöstra delen av planområdet är mer kuperad och där finns tätare skog, som till största delen består av tall. Det finns motionsspår och gott om stigar i skogen. Det finns uppgifter om att det inom parkområdet finns purpurknipprot och skogsknipprot. Det är två orkidéer. Samtliga orkidéer är fridlysta i landet. De kända lokalerna berörs dock inte av exploateringsåtgärderna.

Förändring

Exploateringen innebär att den del av planområdet som idag är kvartersmark ändras från den glesa strukturen med förrådshus till en tätare grupp med enbostadshus på privata tomter. Det blir mer hårdgjorda ytor. På tomtmark och där vägar dras kommer den nuvarande växtligheten till stora delar att tas bort. På tomtmarken blir det istället mer anlagda trädgårdar.

Kvartersmarken i områdets mitt ändras till allmänt tillgänglig naturmark. Den skog som närmast omger bostadsgruppen kommer att glesas ut med hänsyn till skuggor och sjöutsikt. Den största delen av hela parkområdet fortsätter att vara naturskön mark. Motionsspår och stigar kan ligga kvar som idag. Ytterligare några stigar planeras i det centrala naturområdet och en del omdragningar behöver göras i anslutning till villakvarteren.

Förslag till åtgärder

Detaljplanen har både positiva och negativa effekterna på naturvärdena. Det strandskydd som har varit borttaget inom planområdet återinförs inom vattenområden – utom där bryggor tillåts och på naturmark där det ska finnas anläggningar som till exempel motionsspår och stigar. Det ger förbättrade förutsättningar att behålla naturvärdena. Det ska särskilt beaktas att privatiseringar inte sker utanför tomterna. Det sker genom upplysning samt genom att vid bygglovsgranskning och besiktningar se till att de avgränsningar som krävs utefter gränserna mot naturmark kommer till stånd. Det är också viktigt att naturområdet i områdets mitt blir iordningställt och skött på ett bra sätt. Befintliga träd i det området ska i möjligaste mån behållas. De planerade åtgärderna görs till fördel för både natur och friluftsliv. Det ska dokumenteras var purpurknipprot och skogsknipprot växer. Om lokalerna ligger så att de kan störas av friluftslivet i skogen ska de på lämpligt sätt skyddas genom upplysning och avgränsning.

Kulturmiljö

Nuläge

Bebyggelsen och dess kulturvärden framgår av planbeskrivningen. Där anges också att bebyggelsen till stora delar är i dåligt skick.

Förändring

Det har bedömts vara orealistiskt att behålla den nuvarande bebyggelsen. Detaljplanen har tagits fram utifrån uppfattningen att det är av större värde att ersätta de befintliga husen med bostadshus i ett attraktivt läge. Tvåvåningshuset i trä och ett av de lägre förrådshusen sparas.

Förslag till åtgärder

I detaljplanen har det lagts in skyddsbestämmelser för de två kruthusen som sparas. Det läggs också en bestämmelse om att de inte får rivas. Genom det förstärks skyddet i förhållande till den tidigare detaljplanen. Det ska eftersträvas att byggnaderna blir använda på sätt som går att förena med det kulturhistoriska värdet. Det mönster som den nuvarande bebyggelsen är placerad i har varit en inspirationskälla för den nya detaljplanens struktur. Den nuvarande bebyggelsens placeringsmönster återanvänds i den nya detaljplanen. Vid kommande bygglovsgranskning ska det särskilt beaktas att bebyggelsens placering blir lämplig i förhållande till helhetsmönstret i området.

Stadsbild

Nuläge

Området är idag glest bebyggt. Bebyggelsen ligger inpassad i skogsmiljö. Den tidigare detaljplanen har avgränsat bygggrätter kring de förrådsbyggnader som då fanns. Inget hinder finns för rivning och uppförande av ny bebyggelse med samma storlek och placering. Skogen

kan röjas kring byggnaderna. Inom delen som avsattes för Folkets park finns det ingen begränsning av hur stor yta bebyggelsen får uppta. När detaljplanen gjordes var avsikten att parkeringsplatser skulle finnas ovanför entrén till Folkets park och uppe vid Parkvägen. De parkeringsplatserna har ritats på den illustrationskarta som hör till den tidigare detaljplanen. Genom att folkparksverksamheten har upphört och användningen av förråden är begränsad har området blivit mer skogsbevuxet.

Förändring

Den nuvarande bebyggelsen rivs förutom de två kruthusen som enligt avsnittet om kulturmiljö ska bevaras. Mark för kvartersmark överförs till allmän platsmark för dels gata och dels naturområde. Bebyggelsen samlas till smalare kvarter som avstyckas till tomter som bebyggs med enbostadshus. Inom kvartersmarken blir bebyggelsen tätare. Planbestämmelserna innebär att det blir ett öppet byggnadssätt med den karaktär som är normal för ett villaområde. Den rundade planformen ger området karaktär och en mjuk inpassning i skogsmiljön. Kvartersmarken blir mer privat och tätare bebyggd än idag, vilket uppvägs av att ett allmänt tillgängligt naturområde tillkommer i mitten av området.

Förslag till åtgärder

Detaljplanen har utformats med passager mellan den omgivande skogsmarken och naturområdet i områdets mitt. Där grusvägar eller stigar finns idag behålls de som stigar. I övrigt kompletteras passagerna med stigar så det blir tydligt att allmänheten kan passera genom området i flera stråk och att de även kan vistas på den naturmark som ska vara allmän. Vid kommande bygglovsgranskning ska det särskilt uppmärksammas att planens ambitioner att ge en bebyggelse med småskalig karaktär uppnås.

Buller och andra störningar

Nuläge

Trafiken till området sker i dag på grusvägar som leder fram till kruthusen och till folkparksområdet. Trafiken är idag obetydlig eftersom verksamheten i området till stora delar har upphört. Den tidigare detaljplanen medger verksamheter som ger betydligt mer trafik men inte så mycket att det uppstår olämpliga bullernivåer inom planområdet. Avståndet till Parkvägen är så pass stort att trafiken där inte ger olämpliga störningar på kvartersmark i planområdet.

Området ligger utanför de delar av Karlsborg som enligt översiktsplanen är påverkade av olämpliga nivåer av flyg- och skottbuller. Det finns inte heller några andra störningar som påverkar området negativt.

Förändring

Den nya detaljplanen medför bebyggelse som uppskattningsvis alstrar ca 200 trafikrörelser under normala dagar. Det är mer än i dagsläget men inte mer än den trafikmängd som kan alstras av den tillåtna användningen enligt den tidigare detaljplanen. Områdets karaktär ger inte anledning att tillämpa de rekommenderade högsta maximala bullernivåerna. Förändringen för trafiksituationen utefter Parkvägen är obetydlig.

Förslag till åtgärder

För att hålla ner bilarnas hastighet utformas entrén med avsmalning av den bro som byggs för motionsspåret. Väganslutningen in till det nya bostadsområdet utformas som en minirondell vilket ger minskad hastighet på Parkvägen.

Hälsa och säkerhet

Planen medför inga väsentliga förändringar beträffande hälsa och säkerhet.

Föroreningar

Nuläge

De verksamheter som hittills funnits inom området bedöms inte ha medfört några nämnvärda föroreningar.

Förändring

Tidigare verksamheter har inte påverkat marken så att området är olämpligt för bostäder. Användningen som villaområde medför inga betydande föroreningar. Tak och hårdgjorda markytor ökar avrinningen mot Bottensjön. Det pågår arbete med att förordna om att hela Vättern ska vara vattenskyddsområde. I det område som avgränsas ingår även Bottensjön med marken närmast stranden.

Förslag till åtgärder

Inför utbyggnaden ska det undersökas närmare om det finns markföroreningar som behöver åtgärdas. Dagvattnet ska så långt som möjligt tas om hand genom infiltration och perkolation. Detaljplanen anger att avrinning inte får ske direkt till Bottensjön. Det upplyses om att det inte är lämpligt att tvätta bilar på tomtmark eller gatumark.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Nuläge

Bottensjön ingår i ett vattensystem med tillrinning till Vättern som i sin tur har avrinningen genom Motala ström. Den aktuella delen av Karlsborgs kommun tillhör därmed Södra Östersjöns Vattendistrikt.

Bottensjön ansluter till den vattenförekomst som benämns Vättern – Storvättern. I statusklassificeringen har den angivits ha god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Som miljö kvalitetsnorm har det angivits att detta ska bestå också år 2015. Det har angivits att det är gynnsam bevarandestatus, tillfredställande badvattenkvalitet samt att det föreligger krav enligt dricksvattenföreskrifter och miljö kvalitetsnormer enligt fisk- och musselvattenförordningen. För Bottensjön finns dock angivet att det finns tendens till övergödning. Några handlingsmål är inte angivna för perioden.

Förändring

Den tillkommande bebyggelsen ersätter tidigare bebyggelse. Bebyggelsen blir mer omfattande men den är planerad så att den inte medför en ökad belastning på Bottensjön.

Förslag till åtgärder

Dagvatten ska inte tillföras direkt till Bottensjön. Genom bland annat information ska biltvätt inom området motverkas. Vatten och avloppsnätet byggs så att det finns möjlighet att dra förbindelse till andra sidan av Skackasundet.

Hushållning med naturresurser, riksintressen och strandskydd

Nuläge

Planområdet ligger inom riksintresse för naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv samt yrkesfisket enligt översiktsplanen. Strandskyddet är borttaget inom planområdet.

Förändring

Den nya bebyggelsen läggs på tidigare ianspråktagen mark. Den tar inga naturresurser i anspråk och ger ingen ny påverkan på riksintressen.

Förslag till åtgärder

Strandskyddet återinförs på den mark som i detaljplanen läggs ut som naturmark där det inte är tänkt att ligga någon anläggning och vattenområden där bryggor inte ska få finnas.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planarkitekt Chuanhong Pei har deltagit vid utarbetandet av miljökonsekvensbeskrivningen.

REVIDERING

Texten om miljökvalitetsnormer för vatten har ändrats.

Karlsborg i september 2010, reviderad i november 2010

Bo Björkman
Stadsarkitekt